

PATVIRTINTA

Vilniaus Pavilnio pagrindinės mokyklos direktorės

2025 m. vasario 25 d.

įsakymu Nr. V- 32

KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Krizių valdymo Vilniaus Pavilnio pagrindinės mokyklos (toliau Mokykla) tvarkos aprašas reglamentuoja krizių valdymą Mokykloje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizės metu.

Krizių valdymo tikslas:

- užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Mokykloje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;
- užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

krizinė situacija — situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

krizė Mokykloje — netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirą jos nario veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę ugdymo įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme Mokykloje, gaisras Mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

krizės valdymas Mokykloje — veiksmai, kuriuos atlieka Mokyklos administracija, Vaiko gerovės komisija (toliau VGK) ir Pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau PPT) siekdamas įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, įstaigos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

krizių valdymo komanda — Mokykloje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

krizės valdymo koordinatorius — specialistas, paskirtas Mokyklos, PPT ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, kuris koordinuoja krizės valdymą ugdymo įstaigoje. Mokyklos koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti;

savižudybės grėsmė — situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

savižudybės krizės prevencija — veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, psichologas ir/ar socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

KRIZIŲ VALDYMAS

Mokyklos komandos koordinatorius yra Mokyklos direktorius.

Mokyklos komandai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Mokyklos komandos nariai turi nuolat tobulinti kvalifikaciją krizių valdymo srityje.

Krizių valdymą Mokykloje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo ugdymo įstaigoje **komanda** (toliau - Įstaigos komanda):

1. L. e. p. direktorės pavaduotoja ugdymui, fizinio ugdymo mokytoja Olga Leontjeva-Kurčėikienė ;
2. Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Margarita Kržiževska;
3. Socialinė pedagogė Ana Novikova;
4. Psichologo asistentas Kazys Nalivaika;
5. Mokytoja Svetlana Bliznik;
6. Priešmokyklinio ugdymo pedagogė Božena Vilkicka.

Krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų Mokyklos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų/globėjų) krizių valdymo žinių atnaujinimą;

Mokyklos komandos **funkcijos** krizės metu:

1. Nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes, informuoti Mokyklos steigėją ir PPT;
2. Parengti krizės valdymo ugdymo įstaigoje planą, kuriame gali būti numatyti šie veiksmai.
 - kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas (atsakinga socialinė pedagogė);
 - parengti informaciją apie krizę Mokyklos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai, kuri turi būti derinama su steigėju (Švietimo, kultūros ir sporto departamentu bei Tarybos ir mero sekretoriato Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi) (atsakinga direktorė);
 - nustatyti Mokyklos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti (atsakingas psichologas);
 - konsultuoti Mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis (atsakinga psichologas);
 - konsultuoti Mokyklos vadovą ir jo pavaduotojus, pedagogus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir jų tėvus (globėjus/rūpintojus) - (atsakinga psichologė);
 - rengti pokalbius su mokiniais (atsakingi klasių vadovai);
 - atlikti kitus reikiamus veiksmus.

Mokyklos Krizės komandos **koordinatorius** —direktorius:

- sukviečia bendrą Mokyklos darbuotojų susirinkimą, kurio metu pristato Mokyklos komandos vadovą ir jo įgaliojimus;
- pateikia Mokyklos darbuotojams informaciją apie įvykį;
- palaiko ryšį su Mokyklos steigėju, informuoja apie įvykį;
- sprendžia Mokyklos darbo organizavimo klausimus;
- kontroliuoja faktų sklaidą; - apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo Mokykloje galimybes;

- numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;
- parengia preliminarias žiniasklaidos informavimo gaires;
- informuoja nukentėjusio(-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko Mokykloje).

Mokykloje Krizės komandos vadovas ir komandos nariai:

- sukviečia Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;
- informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;
- užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;
- suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- teikia pasiūlymus mokyklos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo;
- pateikia krizės valdymo eigos lapą (1 priedas) ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai;
- vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;
- dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, Mokyklos krizės valdymo veikla nutraukiama ir pateikiama Krizės valdymo ataskaita (2 priedas).

Visi pagalbą krizinėje situacijoje Mokyklai teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Mokyklos Socialinis pedagogas:

- užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti Mokyklos krizės atveju;
- kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas;
- koordinuoja krizės įveikimo procesą Mokykloje (kaupia informacija apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;
- užtikrina individualaus ir grupinio konsultavimo galimybę;
- konsultuoja visus Mokyklos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą Mokykloje;
- teikia informaciją mokiniams ir jų tėvams, neleidžia skliti gandams;
- teikia pasiūlymus Mokyklos direktoriui dėl Mokyklos darbo organizavimo;
- prireikus išorinių psichologinės pagalbos šaltinių, kreipiasi į Vilniaus pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) specialistus.

Mokyklos Psichologas:

- teikia psichologinę pagalbą pagal poreikį;

- konsultuoja Mokyklos bendruomenės narius;

Mokyklos klasių vadovai ir mokytojai:

- rengia pokalbius klasėse;

- neleidžia skliti gandams;

- atsako į mokinių klausimus;

- sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;

- identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;

- vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės, netradicinės terapinės (muzikos, dailės) veiklos, muzikos); - palaiko ryšius su tėvais.

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

Bet kuris Mokyklos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti Mokyklos psichologą arba jo nesant socialinį pedagogą.

Mokyklos krizės komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su V GK pirmininku. Kai mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, o prireikus su Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas (1 priedas).

Tęstinę pagalbą esant savižudybės krizei teikia psichikos sveikatos specialistai. Apie kitų Mokyklos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia Mokyklos Krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais/globėjais.

Mokinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, Mokyklos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių.

**PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI
ESANT SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS GRĖSMEI
EIGOS LAPAS**

Įvykio pobūdis/aprašymas:.....
.....
.....

Kas informavo:.....
Kada:.....

Data, laikas	Specialistas	Veiksmai

KRIZĖS VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ATASKAITA

Ugdymo įstaiga:.....,

Traumuojantis įvykis: data, įvykio

pobūdis.....

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?).....

Kada ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo apie įvykį:.....

Pagalbos teikėjai:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:.....

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

Priemonės	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniams (nurodyti pagalbos formą individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą — individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą — individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:

.....

PPT koordinadorius (parašas)

Ugdymo įstaigos komandos koordinadorius (parašas)